

Kommunebilde for Heim kommune 2021

Et grunnlag for dialog mellom Heim kommune og Statsforvalteren i Tröndelag per 30.09.21

1 Innledning

Statsforvalteren i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger *kommunestatistikken* og *kommunebildene*, sammen med *Statsforvalterens kommunebesøk*, viktige premisser for dialogen. *Kommunebildene* gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder.

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med *Statsforvalterens kommunebesøk* og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

Etter denne innledningen, presenteres et utvalg av faktabasert informasjon om den aktuelle kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen i kapittel 2. Kapittel 3 gjengir Statsforvalterens hovedbilde av den aktuelle kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Kapitlet oppsummerer også trafikklysvurderingene (som utdypes i kapittel 4), samt en liste med tema Statsforvalteren ønsker dialog om under *Statsforvalterens kommunebesøk*.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur i de temavise delkapitlene:

- **Fokusområder** – angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og vår kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene.
- **Sentrale nøkkeltall** – gjengir relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Med mindre annet er oppgitt er nøkkeltallene hentet fra SSB. Utfyllende statistikk for de ulike områdene finnes i Kommunestatistikken.
- **Statsforvalterens bilde av området** – gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

	Vesentlig informasjon for helhetsbildet
	Styrker og muligheter
	Svakheter, utfordringer og sårbarhet
	Framtidsperspektivet – utfordringsbildet og handlingsrom
 Farge	Det benyttes trafikklys for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet som helhet. Trafikklysene gjengir vår vurdering med tanke på <u>kvalitet, sårbarhet og bærekraft</u> per dags dato, og i hvilken grad det er indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Vurderingen gjengis med fargene rød, gul og grønn for hhv. svak, middels eller god . Sammen med trafikklyset gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse.

- **Sentrale tema** – tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i den sektorvise dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. *Det legges ikke opp til en omfattende dialog om de enkelte oppfølgingspunktene i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk.*

Innhold

1	Innledning.....	1
2	Kort om kommunen	3
2.1	Befolkning.....	4
2.2	Bo- og arbeidsmarked	4
3	Statsforvalterens hovedbilde av kommunen.....	5
	Sentrale tema og dialogpunkt	7
4	Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder.....	9
4.1	Kommunal planlegging	9
4.2	Kommunal økonomi	10
4.3	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	11
4.4	Folkehelse	12
4.5	Omsorgstjenestene	13
4.6	Kommunehelsetjenesten	14
4.7	Sosialtjenesten	15
4.8	Integrering og kvalifisering	16
4.9	Barnehage	17
4.10	Grunnskole	18
4.11	Barnevern	19
4.12	Klima og miljø.....	20
4.13	Landbruk.....	21

Kommunevåpenet ble vedtatt for den nye kommunen på grunnlag av innsendte forslag. Det er et ornament med blå bakgrunn. Figuren som brukes kan representere både båter, frø, fisk og fjordarmer.

Hemne sitt tidligere kommunevåpen fra 1991 hadde fem hasselnøtter i gull i rosett mot en rød bakgrunn. Halsa hadde fra 1988 et våpen med venstre skrådeling av sølv og blått ved tindesnitt; en stilisering av fjordene i kommunen.

2 Kort om kommunen

Heim kommune¹ er en fjord- og kystkommune sørvest i Trøndelag som ble opprettet 1. januar 2020 gjennom sammenslåing av Halsa, Hemne og en del av Snillfjord. 70 prosent av innbyggerne og 65 prosent av landarealet i den nye kommunen kom fra Hemne kommune. Halsa kommune lå i Møre og Romsdal, og ble overført til Trøndelag i og med sammenslåinga. Fra Snillfjord kom området Vennastranda eller Ytre Snillfjord, med rundt 210 innbyggere.

Folketallet i hele den nye kommunens område var på sitt høyeste i 1980-åra med 6 700 innbyggere, men har siden gått ned. Bosetningen er hovedsakelig konsentrert om den indre delen av Hemnfjorden og Vinjefjorden med tettstedene Kyrksæterøra og Vinjeøra, langs Rovatnet og ute ved kysten i nordvest. I Halsadelen av kommunen var det ingen tettsteder, men jevn bosetting langs fjordene med større grender i Liabø (Vågland) ved Skålvikfjorden, ved fergeleiet Halsanausta, ved Betna innerst i Skålvikfjorden og rundt Engan på vestsiden av Valsøyfjorden. 41 prosent av innbyggerne bor på administrasjonssenteret Kyrksæterøra.

Industrien er betydelig, og sysselsetter en stor del av yrkesbefolkningen. Den er variert med næringsmiddel- og trevarebedrifter, skofabrikk, og smelteverk. Smelteverket Holla, som produserer ferrosilisium, silisiummetall og silika, har verdens største ovn for produksjon av silisium. Kommunen har to betydelige bedrifter innen transportnæringen og verkstedindustri med bygging av skip. Anleggene på Tjeldbergodden (metanolfabrikk, luftgassfabrikk med mer) i nabokommunen Aure har også stor betydning. Jordbruk og skogbruk er viktig med husdyrhold (storfe og sau) som viktigste driftsform; nesten hele jordbruksarealet brukes til eng. Heim er en relativt liten kraftkommune, med en gjennomsnittlig årsproduksjon på 271 gigawattimer (GWh) per 2016.

Heim kommune

<i>Visjon:</i>	Sammen griper vi mulighetene
<i>Ordfører:</i>	Odd Jarle Svanem (Sp)
<i>Varaordfører:</i>	Marit Liabø Sandvik (Ap)
<i>Politisk organisering:</i>	Formannskap og 2 hovedutvalg
<i>Kommunestyret:</i>	31 representanter: 10 Sp, 10 Ap, 3 Høyre, 3 Heimlista, 3 Halsalista, 1 KrF og 1 FrP
<i>Valgdeltakelse:</i>	67,8 % (kommunestyrevalget i 2019)
<i>Kommunedirektør:</i>	Ola Morten Teigen
<i>Adm. organisering:</i>	2-nivåmodell
<i>Kommunestruktur:</i>	Tidligere Hemne kommune, Halsa kommune og deler av Snillfjord kommune ble slått sammen fra og med 01.01.2020.
<i>Interkommunalt samarbeid:</i>	Kommunen deltar i det interkommunalt politiske rådet for Trøndelag Sørvest – lakseregionen. Kommunen har 32 samarbeidsordninger med andre kommuner, hvorav 1 ordning der kommunen selv ivaretar vertskommuneansvaret.

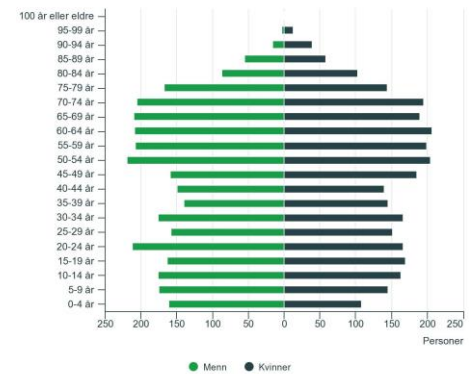
¹ Store Norske Leksikon

2.1 Befolkning

Ved inngangen til 2021 var det registrert 5 941 innbyggere i kommunen, en nedgang på 22 innbyggere (0,4 %) siden årsskiftet 2019-2020. I økningen lå det et fødselsunderskudd på 6 personer og en nettoutflytting, inkl. inn- og utvandring på 14 personer. Kommunen hadde også befolkningsnedgang per 2. kvartal i 2021 på 17 personer. Ved valget i år var 2 innbyggere i kommunen innmeldt i Sametingets valgmanntall. Andelen innvandrerbefolkning i kommunen er 7,7 %².

Diagrammet viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2021. SSB sin befolkningsframskriving fra 2020³ viser en forventet folkemengde på 5 684 i 2030 og 5 337 i 2050. Forsørgerbrøken for eldre (antallet over 64 år relativt til antallet 20-64 år) var ved inngangen av 2020 på 0,45 og forventes å øke til 0,69 i 2050. Tilsvarende tall for landet er hhv. 0,30 og 0,51.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Kilde:
Befolkning, Statistisk sentralbyrå

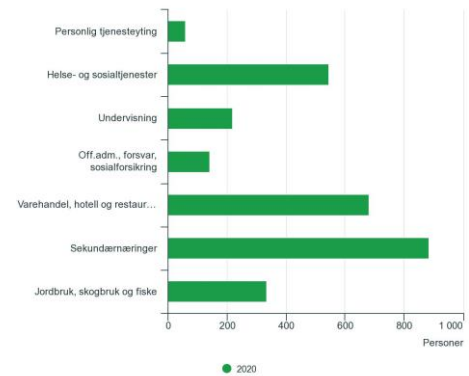
2.2 Bo- og arbeidsmarked

Heim utgjør en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. I 2020 pendlet 609 av kommunens innbyggere til jobb i annen kommune, samtidig som 528 i andre kommuner pendlet til jobb i kommunen. Arbeidsplassdekningen⁴ i kommunen var samme år på 97,2 %.

Diagrammet viser hva innbyggerne med bosted i kommunen arbeidet med ved inngangen til 2021. Andelen sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak utgjør 63,8 % av de sysselsatte i kommunen (2019). Landsgjennomsnittet lå på 68,0 %.

Av kommunens befolkning over 16 år er det 50,3 % (36,9 % i landet) som har fullført videregående skole, 3,0 % (3,0) som har fagskole, 16,4 % (24,7) som har 4-årig høyere utdanning og 3,2 % (10,6) som har høyere utdanning på mer enn 4 år.

Hva innbyggerne jobber med

Kilde:
Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

Sentrale nøkkeltall	Heim	Landet
Helt arbeidsledige i pst. av arbeidsstyrken per 30.09.21 (antall i parentes) ¹	1,1 (34)	2,4
Mottakere av uføretrygd i pst. av befolkningen 18-67 år per 30.06.21 (antall i parentes) ¹	14,9 (519)	10,5
Lønnstakere med legemeldt sykefravær i pst. av arbeidstakere i alt per 30.06.21 (antall i parentes)	6,5 (169)	6,1

1) Kilde NAV

² Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere.

³ MMMM-alternativet (middels nasjonal fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring)

⁴ Sysselsatte som arbeider i kommunen som andel av sysselsatte som bor i kommunen.

3 Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt hovedbilde av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder i kapittel 4.

Statsforvalterens bilde av kommunen	
i	<ul style="list-style-type: none"> • Heim kommune ble opprettet 1. januar 2020 gjennom sammenslåing av de tidligere kommunene Halså, Hemne og deler av tidligere Snillfjord kommune. • Utdfordrende å bygge en ny kommune samtidig med en pågående pandemi. • Arbeidet med rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel er igangsatt jf. kommunal planstrategi, og samfunnsdelen er sendt på høring. • Kommune har valgt å innarbeide sektor/ og temaplaner i kommuneplanens samfunnsdel. • Kommunen ble registrert i ROBEK i april 2021 som følge av uspesifiserte innsparinger i budsjett og økonomiplan. • Kommunen fikk utbetalt 27,7 mill. kr i havbruksfond i 2020, og vil få utbetalt 8,8 mill. kr i 2021. De økonomiske nøkkeltallene er påvirket av dette. • Datagrunnlaget for vurdering av kommunen er noe begrenset som følge av at Heim kommune ble opprettet så sent som i 2020.
+	<ul style="list-style-type: none"> • Heim vurderes å ha god oversikt og kompetanse når det gjelder kommunal planlegging. • Kommunen har fokus på langsiktig økonomisk planlegging og har et bevisst forhold til sine vedtatt måltall. • Det er viktig at kommunen fortsetter det gode arbeidet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. • Kommunen jobber grundig med plandelen av folkehelseområdet. Det er flere godt tilrettelagte friområder i kommunen og det pågår et prosjekt med kosthold og ernæring for unge og eldre som fokus. • Heim kommune er opptatt av kvalitet i barnehagene og har jobbet aktivt med kompetanseutvikling over år og kommunen har hatt en positiv utvikling i antall barnehager som oppfyller pedagognormen. • Flere av skolemiljøindikatorene har resultater som er bedre enn resten av landet og vi ser at kommunen legger til rette for kvalitetsutvikling som kan føre til bedre lærings- og læringsmiljøresultater. • Stabil barnevernstjeneste med lav turn-over, (og ingen tilsyn som har vurdert eller avdekket lovbrudd).
!	<ul style="list-style-type: none"> • Et stort antall dispensasjonssøknader indikerer at kommunens overordna planstatus ikke er et godt nok styringsverktøy. • Kommunen fikk et negativt netto driftsresultat i 2020, og kommunens disposisjonsfond er blitt redusert. • Mange ansatte i helsetjenesten er over 55 år, noe som krever nyrekruttering. • Kommunen har få ansatte med videreutdanning innen rus og fremtidig mangel på sykepleiekompetanse. Kommunen opplyser å ha høy bruk av antibiotika. • Statsforvalteren er bekymret hvorvidt tjenesten Kvalifiseringsprogrammet er tilgjengelig for NAV sine brukere i kommunen. • Kommunen har utfordring i resultater av nasjonale prøver generelt.

	<ul style="list-style-type: none"> • Det er høy risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis på klima- og miljøområdet. Dette skyldes bl.a. nedprioritering av arbeid med vannmiljø, manglende gjennomføring av tiltak mot fremmede arter og manglende oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen. • På enkelte tilskuddsordninger på jordbruksområdet har kommunen lagt seg på en forvaltningspraksis som ikke er i tråd med regelverket. Det er manglende kontroll av nærings- og miljøtilskudd til skogkultur.
	<ul style="list-style-type: none"> • Revidering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel vil gi Heim mulighet til å identifisere fremtidige utfordringer og strategier, og da spesielt knyttet til de fremtidige demografiordningene. • Det er viktig at kommunen følger vedtatte tiltaksplan, og innlemmer tiltakene i budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 for å oppnå ønsket handlingsrom og bærekraft. • Kommunen bør få utarbeidet/revidert plan for oppfølging av samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet og forankret denne i kommunestyret. Likeledes bør helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse revideres og benyttes som grunnlag for kommunens overordnede planverk. • For å imøtekomme kommunens behov for helse- og omsorgstjenester i fremtiden er det viktig at kommunen har en helhetlig plan knyttet til lokalisering av bolig og tjenester, velferdsteknologi, rekruttering og kompetansehevende tiltak. • Kommunen anbefales å være nysgjerrig på hvordan de sosialtjenesten i NAV-kontoret kan bidra til at barn, unge og deres familier gis helhetlig og koordinert hjelp. • På generelt grunnlag kan vi si at tilbud om supplerende norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering være viktig for personer med innvandrerbakgrunn. Det gjelder spesielt i tider med endringer i arbeidsmarkedet. Denne typen tiltak kan forbygge utenforskap og langvarig avhengighet av offentlige ytelser på sikt. • I forberedelse av barnevernreformen/oppvekstreformen, er det nødvendig å planlegge hvordan man skal lykkes best mulig med det helhetlige forebyggende arbeidet, samt sikre tilstrekkelig bred tiltaksvifte i barneverntjenesten. • Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, kommunen bør se etter områder, også utenom naturreservater, som kan restaureres og tilbakeføres til naturtilstand. • Kommunen har et potensial i å utnytte flere av ordningene i RMP.
Statsforvalterens vurdering av enkeltområder	
1 Rød	Området klima og miljø anses som svakt med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på betydelige avvik eller høy risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikkløysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapittel 4.
8 Gul	Områdene kommunal planlegging, kommunal økonomi, omsorgstjenestene, kommunehelsetjenesten, sosialtjenesten, barnehage, grunnskole og landbruk anses som middels med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på mindre avvik eller middels risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikkløysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapittel 4.

4

Grønn

Områdene **samfunnssikkerhet og beredskap, folkehelse, integrering og kvalifisering og barnevern** anses som **gode** med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det er **ikke** indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.

Sentrale tema og dialogpunkt

Kommunens rolle som tjenesteyter

Kommunen har i sin rolle som tjenesteyter ansvar for kvalitet i tjenestene, effektiv bruk av samfunnets ressurser og likeverdighet. Vi er inne i en tid hvor demografiske endringer vil påvirke både tjenestebehov og tilgang på arbeidskraft. I tillegg er forebygging av utenforskap og barn og unges oppvekstvilkår viktig. Statsforvalteren ønsker å løfte følgende tema til dialog:

1. **Barnevernsreformen (oppvekstreformen).** Hva er status i kommunens arbeid med barnevernsreformen/ oppvekstreformen? Hvordan vil kommunen sikre god kvalitet, bærekraft og forvaltning av disse tjenestene?
2. **En bærekraftig helse- og omsorgssektor.** Hvilke tiltak og planer har kommunen for kapasitet og kompetanse for å sikre en bærekraftig helse- og omsorgssektor?
3. **Et aldersvennlig samfunn.** Hvilke planer har kommunen for et aldersvennlig samfunn og implementering av «Leve hele livet»?

Kommunens rolle som samfunnsutvikler

Det stilles store krav og forventninger til kommunen som samfunnsutvikler, og gode og oppdaterte planverk, i form av både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, er viktig for utviklingen av lokalsamfunnet. Gode planprosesser kan også bidra til å utvikle dialogen med ulike interessenter og sikre lokaldemokratiet

Heim kommune ble etablert 1.1.2020. Arbeidet med rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel er igangsatt jf. kommunal planstrategi. Antall dispensasjoner fra overordna plan er relativt høyt.

1. **Heim - en ny kommune.** Hvordan opplever kommunen status for den nye kommunen nå snart 2 år etter etablering? Hvilke gevinster har kommunen erfart, og hvilke muligheter og utfordringer ser man fremover?
2. **Overordnet planverk.** Har kommunen vurdert å utarbeide en arealstrategi ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, for å sikre tidlig politisk dialog og forankring? Hva er status for revisjon av kommuneplanens arealdel? Hvordan vil kommunen jobbe for å redusere antall dispensasjonssøknader?
3. **Klima- og miljøområdet.** Kommunen vurderes til høy risiko, noe som skyldes bl.a. nedprioritering av arbeid med vannmiljø, manglende gjennomføring av tiltak mot fremmede arter og manglende oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen. Hvilke tiltak og planer har kommunen for å sikre tilstrekkelig kvalitet i dette arbeidet?

Styring og forvaltning av kommunen

Kommuneplanens areal og samfunnsplan er sammen med kommunens internkontroll sentrale verktøy for langsiktig planlegging, prioritering og styring av kommunen. Det samme gjelder budsjett og økonomiplanleggingen, for å sikre en bærekraftig forvaltning av kommunens økonomiske ressurser.

1. Hva er status og hvordan jobber kommunen med realisering av tiltaksplan (ROBEK)?
2. Hvilke strategier og planer har kommunen for å sikre god økonomisk bærekraft og handlingsrom framover?

En stor del av kommunes oppgaver og tjenester løses i dag gjennom interkommunalt samarbeid, enten i vertskommunesamarbeid eller andre ordninger. Vi viser her til rapporten «Interkommunalt samarbeid i Trøndelag», NIVI analyse, februar 2021. Statsforvalteren ønsker å løfte følgende tema til dialog:

3. Hvilke erfaringer har kommunen gjort med kommunesamarbeid? Hvordan sikrer kommunen seg tilstrekkelig styringsinformasjon om tjenestene som løses i interkommunalt samarbeid?
4. Hvilke tjenestoområder ser kommunen det naturlig å samarbeide om for å sikre gode tjenester og samfunnsutvikling i tiden fremover?
5. Hvilke forventninger har kommunen til sin deltagelse i det interkommunale politiske rådet *Trøndelag Sørvest – lakseregionen?*

4 Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt inntrykk av kommunen som tjenesteyter eller forvalter på enkeltområder, herunder styrker og svakheter, utfordringsbilde og handlingsrom, sett opp mot statlige forventninger, politikk og Statsforvalterens kjennskap til kommunen.

4.1 Kommunal planlegging

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 14. mai 2019. • Avveininger ut fra hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, barn- og unge, produksjonsgrunnlaget for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning. • Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020
Dispensasjoner fra plan (antall)	28	IA
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	2	IA
Kommuneplanens arealdel sist vedtatt (årstall)	2015	IA
Kommuneplanens samfunnsdel sist vedtatt (årstall)	2014	IA
Statsforvalterens bilde av området		
	Arbeidet med rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel er igangsatt jf. kommunal planstrategi, og samfunnsdelen er sendt på høring. Antall dispensasjoner fra overordna plan er relativt høyt.	
	Lite fagmiljø på plan, men med god kompetanse.	
	Relativt mange dispensasjoner fra overordna planverktøy tilsier enten at eksisterende planer er utdatert eller mangler forankring som det styringsverktøyet de er ment å være.	
	Revidering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel vil gi Heim mulighet til å identifisere fremtidige utfordringer og strategier, og da spesielt knyttet til de fremtidige demografiordningene.	
 Gul	Heim vurderes å ha god oversikt og kompetanse når det gjelder kommunal planlegging. Stort antall dispensasjonssøknader indikerer likevel at kommunens overordna planstatus ikke er et godt nok styringsverktøy.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan vil kommunen jobbe for å redusere antall dispensasjonssøknader? 2. For å tilrettelegge for strategiske diskusjoner om arealdisponering kan det utarbeides en arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel, som sikrer en tettere kobling mellom samfunnsdelen og arealdel som igjen kan forenkle arbeidet med arealdelen. Har kommunen vurdert en slik tilnærming ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, for å sikre en tidlig politisk dialog og forankring? 		

4.2 Kommunal økonomi

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Økonomisk handlingsrom og bærekraft. Økonomistyring. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020
Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter	-1,9	2,5 ¹
Arbeidskapital ² i pst. av brutto driftsinntekter	13,4	22,5 ¹
Netto renteesponering i pst. av brutto driftsinntekter	49,7	51,2 ¹
Fri egenkapital drift i pst. av brutto driftsinntekter	5,2	11,8 ¹
Skatt i pst. av landsgjennomsnittet	84,3	100,0
1) Landet uten Oslo, foreløpige tall 2) Ekskl. premieavvik		
Statsforvalterens bilde av området		
	<p>I inntektssystemet for 2022 er kommunens utgiftsbehov beregnet til å være 11,1 % høyere enn gjennomsnittskommunen (en liten oppgang fra 9,2 % i 2021). Kommunen har innført eiendomsskatt i hele kommunen. Satsene er ulike i de gamle kommunedelene, men det legges opp til en harmonisering på 2,5 promille i 2023. Skattesatsen for næringseiendom er 7 promille. Årsregnskapet for 2020 ble avlagt med et negativt netto driftsresultat på 13,3 mill. kr. Det tas ingen forbehold til konklusjonene i revisors beretning for 2020. Kommunen ble registrert i ROBEK i april 2021 som følge av uspesifiserte innsparinger i budsjett og økonomiplan. Kommunen mottar økonomiske midler over 3 år knyttet til utilsiktede virkninger i inntektssystemet i forbindelse med sammenslåingen i 2020 (sonekriteriet).</p> <p>Kommunen fikk utbetalt 27,7 mill. kr i havbruksfond i 2020, og vil få utbetalt 8,8 mill. kr i 2021. De økonomiske nøkkeltallene er påvirket av dette.</p>	
	<p>Kommunen har fokus på langsiktig økonomisk planlegging og har et bevisst forhold til sine vedtatt måltall. Det er etablert en tiltaksplan i juni 2021 som etterfølges. Renteeksponering er moderat, og kommunen har lavere netto lånegjeld enn landsgjennomsnittet.</p>	
	<p>Kommunen fikk et negativt netto driftsresultat i 2020, og kommunens disposisjonsfond er blitt redusert. Kommunen har langt svakere likviditet enn landsgjennomsnittet. En nedgang i befolkningstall og økning i aldersgruppa over 67 år frem til 2030 gjør at ressursbruken må dreies.</p>	
	<p>Vurderinger ut fra kommunens økonomiplan for 2021-2024: <i>Det må arbeides med en langsiktig plan for hvordan den nye kommunen skal driftes i takt med våre inntekter. Kommunens økonomiske situasjon tilsier at vi må utsette en rekke tiltak som absolutt skulle vært gjennomført. Det må være et samspill mellom administrasjon/rådmann og politisk ledelse for å oppnå målet. De tiltakene som ligger inne i budsjettvedtaket gjennomføres, men utover dette blir det ingen nye tiltak uten at det viser varig innsparing. Den nye kommunen mottar inndelingstilskudd som fra 2035 vil avta, og innen den tid må ny driftsform være på plass.</i></p>	
 Gul	<p>Med bakgrunn i de mest sentrale nøkkeltallene for kommuneøkonomi vurderes kommunens økonomiske stilling som middels. Det er viktig at kommunen følger vedtatte tiltaksplan, og innlemmer tiltakene i budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 for å oppnå ønsket handlingsrom og bærekraft.</p>	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> Hvordan vil kommunen arbeide framover for å ha god økonomiske bærekraft? Hvilke tiltak vil kommunen iverksette for møte utfordringer knyttet til demografi? 		

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) skal være revidert i løpet av de siste 4 år Overordnet beredskapsplan skal være revidert i løpet av siste år Skal ha gjennomført eller deltatt på øvelse i løpet av siste 2 år Helhetsbilde basert på DSB kommuneundersøkelse 2021, samt vurdering etter tilsyn mv. 		
Sentrale nøkkeltall	2021	Landet 2021
Helhetlig ROS-analyse sist revidert (årstall)	2018	IA
Overordnet beredskapsplan sist revidert (årstall)	2021	IA
Siste gang gjennomført eller deltatt på øvelse	2018	IA
Poeng i DSB kommuneundersøkelse/kommunetrappa (maks 37 poeng)	32,5	IA
Statsforvalterens bilde av området		
	<p>Heim kommune ble opprettet 01.01.2020 gjennom sammenslåing av Halså, Hemne og en del av Snillfjord. Kommunen vedtok i november 2020 ny planstrategi. Planstrategien er et godt dokument som inneholder utfordringer knyttet til klimautfordringer og viktigheten av helhetlig ROS (det viktigste grunnlaget for kommuneplanens samfunnsdel). Heim kommune har utarbeidet helhetlig Ros ved hjelp av krisestøtteverktøyet CIM. Det er lagt ned mye ressurser i arbeidet, men rapporten er lite leservennlig og har en god del mangler og er heller ikke forankret i kommunestyret. Kommunen har en overordnet beredskapsplan i 2021.</p>	
	<p>Heim kommune er engasjert i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, noe som gjenspeiles i hele organisasjonen. Under Covid-19-hendelsen har kommunen vist at de har god oversikt og dyktig personell som håndtert situasjonen utmerket.</p>	
	<p>Lov om kommunal beredskapsplikt krever at mål for samfunnssikkerhetsarbeidet skal være gjennomgående i kommunenes overordnede planverk. Sannsynligvis har koronapandemien medført at planarbeidet er blitt utsatt. Kommunens planstrategi fra 2020 er et godt utgangspunkt for arbeidet som pågår med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Helhetlig ros bør revideres/utfylles. Her anbefales bruk av vedlegg 7 i veileder for helhetlig ROS i kommunene.</p>	
	<p>Kommunen bør få utarbeidet/revidert plan for oppfølging av samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet og forankret denne i kommunestyret. Likeledes bør helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse revideres og benyttes som grunnlag for kommunens overordnede planverk (samfunnsdel, arealdel og overordnet beredskapsplan)</p>	
 Grønn	<p>Det er viktig at kommunen fortsetter det gode arbeidet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. I tillegg bør kommunen oppdatere helhetlig ros, utarbeide et system som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner, samt gjennomføre lovfestede øvelser innenfor samfunnssikkerhet som ikke er blitt gjennomført de siste årene pga. covid-19.</p>	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> Kommunens håndtering av Covid-19. Plan for revisjon av overordnet planverk og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Hvordan benytte kommunalt beredskapsråd ved øvelser og revisjon av planverk. 		

4.4 Folkehelse

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Kommunens fokus på folkehelse skal gjenspeiles i all planlegging. Satse på forebyggende tilbud med fokus på deltakelse, aktivitet og mestring. Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020 ¹
Trives på skolen 7. klasse (%) ²	84	89
Andel som trener sjeldnere enn ukentlig, oppgitt ved sesjon, 2 års gj.snitt (%)	30	27
Mottakere av uføreytelse 18-44 år, 2017-2019 (%)	5	3.1
1) Landet uten Oslo Kilde: FHI 2) Elevundersøkelsen utdanningsdirektoratet		
Statsforvalterens bilde av området		
	Heim kommune deltar i Program for folkehelsearbeid i Trøndelag fra 2021 med prosjektet «Verdens beste skolegård» hvor de ønsker å legge til rette for generasjonsmøter. Har varierte muligheter for fysisk aktivitet. Har få indikatorer for lyssetting siden kommunen er sammenslått.	
	Jobbet godt med kommunal planlegging og har digitalt oversiktsdokument. Folkehelse og attraktive lokalsamfunn er i tillegg til inkluderende barnehage og skolemiljø, satsingsområder i kommunen.	
	Det er flere ungdommer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig enn i landet ellers. Høyere andel uføretrygdede enn landet ellers. Har noe høyt forbruk av antibiotika.	
	Benytte kunnskap fra grunnlagsdokument i planprosesser og i utarbeidelse av tiltak.	
 Grønn	Jobber grundig med plandelen av folkehelseområdet. Har flere godt tilrettelagte friområder. Har prosjekt med kosthold og ernæring for unge og eldre som fokus.	
Sentrale tema		
1. Videreføre arbeidet med generelle folkehelseiltak.		

4.5 Omsorgstjenestene

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha nødvendig kompetanse. Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov. Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid med omsorgstjenestene. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020 ¹
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjeneste (%)	47.5	29.0
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (%)	8.8	11.2
Brukere av hjemmetjenester under 66 år	38.2	48.4
1) Landet uten Oslo 2) tall fra 2019		
Statsforvalterens bilde av området		
	Fra 01.01.20 ble deler av Snillfjord, Hemne og Halså kommune til Heim kommune. Pleie og omsorgstjenesten byttet da navn til Helse og mestring. Har i sammenslåingsprosessen jobbet aktivt med å forankre verdigrunnlaget for omsorgstjenestene. Heim kommune har valgt å innarbeide sektor/ og temaplaner i kommuneplanens samfunnsdel.	
	Har jobbet godt med kompetanseplan som er veiledende for prioriteringer fremover. Har i planstrategien vist at de ser sammenheng mellom demografiutfordringer og behovet for helsetjenester, og kompetanseheving på demens. Opplyser at kommunen har dagaktivitetstilbud til eldre og innen tjenesten psykisk helse og rus, aktivitetssenter og mange tilbud via Frivilligsentralene. Begge sykehjem er sertifisert som Livsgledehjem. Har egen plan for arbeidet med Velferdsteknologi og har i 2020 økt bruk av velferdsteknologiske løsninger, særlig oppstart i bruk av digitalt tilsyn.	
	I oversiktsdokumentet oppgir kommunen å ha stor økning i barn og unge med til dels store omsorgsbehov. Det er beregnet at 154 personer har demens i 2020, mens det i 2050 økes til 287 personer. Kommunen har en aldrende arbeidsstokk, noe som medfører behov for å erstatte en del grunnkompetanse i årene som kommer. Vil ha rekrutteringsutfordringer, særlig helsefagarbeidere. Har ifølge KOSTRA rapporteringen ikke dagaktivitetstilbud for eldre.	
	For å imøtekomme kommunens behov for helse og omsorgstjenester i fremtiden er det viktig at kommunen har en helhetlig plan knyttet til lokalisering av bolig og tjenester, velferdsteknologi, rekruttering og kompetansehevede tiltak.	
 Gul	Mange ansatte i helsetjenesten er over 55 år, noe som krever nyrekruttering. Risiko for knapphet på nødvendig helsepersonell påvirker fremtidig bærekraft i omsorgstjenestene.	
Sentrale tema		
1. Helhetlig plan for bærekraftig utvikling av omsorgstjenestene.		

4.6 Kommunehelsetjenesten

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning. • Kommunen skal prioritere skolehelsetjeneste og helsestasjon. • Kommunene skal ha koordinerende enhet. • Kommunene skal gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020 ¹
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetj. per 10 000 innb. 0-20 år	52,7	45.7
Årsverk med videreutd. i rus per 10 000 innb.	0,0	3.3
Legetimer pr uke pr beboer i sykehjem	0.68	0.57
Avtalte fysioterapiårsverk pr 10 000 innbygger	8.9	9.7
1) Landet uten Oslo 2) Kilde: FHI		
Statsforvalterens bilde av området		
	Deltar i helseledernetverket Trøndelag Sør-Vest. Har todelt legevaktsamarbeid basert på gammel kommunestruktur. Kommunen har syv fastleger fordelt på to legesenter. Halså har to leger og begge har ledig listekapasitet. Hemne har fem leger, hvorav en har ledig listekapasitet. Kommunen har innlemmet rus inn i tjenesten som nå heter Tjeneste for rus og psykisk helse.	
	Handlingsplan for forebyggende hjemmebesøk er ferdigstilt. Multidose og bevegelsessensorer, herunder blant annet trykksensalarmer, er ferdig implementert i hele Helse og mestring. Har startet opp forebyggende hjemmebesøk.	
	Kommunen skal ivareta pasienter med stadig mer komplekse og utfordrende sykdomsbilde, noe som krever kompetanse. Har utfordring med rekruttering av sykepleiekompetanse. Mange unge voksne mellom 18 -30 år med sammensatte psykiske vansker og/eller rusmiddelproblemer	
	Samarbeid for å løse kapasitet- og kompetanseutfordringer, særlig sykepleiekompetanse. Etablere felles rutiner og kultur.	
 Gul	Kommunen opplyser å ha høy bruk av antibiotika. Dette, i tillegg til få ansatte med videreutdanning innen rus og fremtidig mangel på sykepleiekompetanse, danner grunnlaget for gul farge.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer. 2. Legevaktsamarbeidet. 3. Utskriving av antibiotika resepter. 		

4.7 Sosialtjenesten

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • At de lovpålagte sosiale tjenestene er tilgjengelige og forsvarlige for innbyggerne i kommunen. • At barn og unge som vokser opp i utsatte familier, får helhetlig og koordinert hjelp. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020 ¹
Antall sosialhjelpsmottakere målt opp mot antall innbyggere (antall sosialhjelpsmottakere)	2,3 % (148)	2,3 % (109 392)
Andel barn i familier som mottok sosialhjelp målt opp mot antall barn i kommunen (antall barn i familier som mottok sosialhjelp)	4,4 % (50)	5,6% (54 809)
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år målt opp totalt antall sosialhjelpsmottakere (antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år)	25,6 % (38)	19,5% (21 499)
1) Landet uten Oslo		
Statsforvalterens bilde av området		
	NAV Heim er åpent tre dager i uka 12.00-14.00. Ved akutt behov for sosiale tjenester, kan kontoret nås på mobil 08.00 – 15.30. Andel barn i familier som mottok sosialhjelp ligger under landsgjennomsnittet for 2020. Andel unge med sosialhjelp er signifikant over landet utenom Oslo. Kommunen mottar tilskuddsmidler tilsvarende en stilling der målet er å utvikle de sosiale tjenestene ovenfor ulike målgrupper, blant annet ungdom. Her er det å utvikle samarbeid med andre kommunale tjenester, sentralt.	
	Kommunen har gode og lett forståelige hjemmesider, der alle tjenester utenom tjenesten individuell plan, er beskrevet. De har egen gjeldsrådgiver som deltar aktivt i fylkets fagnettverk. Det er positivt at NAV-kontoret har søkelys på tjenesteutvikling gjennom bruk av statlige tilskuddsmidler.	
	Siden 2019 er det registrert 4 klagesaker, hvorav en er endret og to er opphevet. I 2019 og 2020 har kommunen rapportert 3 deltagere i kvalifiseringsprogrammet. Per 30.04.2021 er det registret 2 deltagere i programmet. Forventet årlig antall deltagere for de tidligere kommunene Snillfjord og Hemne er 6,9.	
	Ifølge Oppvekstprofilen for 2021 har 12 % av barnefamiliene i Heim vedvarende lavinntekt. Andelen for fylket ellers er 9,4 %. I 2020 var det 50 barn i familier som mottok sosialhjelp. Boligsosial monitor for 2020 viser at 2.3 % av barna i Heim bodde i husholdninger med lav inntekt, leier og bor trangt. Kommunen anbefales å være nysgjerrig på hvordan de sosialtjenesten i NAV-kontoret kan bidra til at barn, unge og deres familier gis helhetlig og koordinert hjelp.	
 Gul	Statsforvalteren er bekymret hvorvidt tjenesten Kvalifiseringsprogrammet er tilgjengelig for NAV sine brukere i Heim kommune.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeid med å styrke tilgjengeligheten til den individuelle sosiale tjenesten kvalifiseringsprogrammet. 2. Helhetlig og koordinert tjenestetilbud for barn, unge og deres familier. 		

4.8 Integrering og kvalifisering

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Skape gode arenaer for hverdagsintegrering • Godt tilpassede tilbud innenfor norsk som andrespråk for barn, unge og voksne • Språkopplæring og utdanningsrettet kvalifisering for innvandrere 		
Sentrale nøkkeltall	2019	Landet 2019
Andel personer med innvandrerbakgrunn som har grunnskole som høyeste utdanning	NA	26,4
Personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt (%-andel blant alle med innvandrerbakgrunn)	NA	27,8 ¹
Andel personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt (%)	NA	63,3
1) 2020-tall Kilde: imdi.no – Statistikk. Personer med innvandrerbakgrunn omfatter både arbeidsinnvandrere, familieinnvandrede og flyktninger. For prosentvis fordeling mellom disse gruppene - se imdi.no		
Statsforvalterens bilde av området		
	Andelen personer med innvandrerbakgrunn i kommunen (inkl. norskfødte barn med innvandrerforeldre) utgjør om lag 7,6 % (fylkessnitt 12,7 %; 2020-tall). Ifølge tall fra IMDi bosatte kommunen 6 flyktninger i 2020 og hadde 23 deltakere i introduksjonsprogram per 31.12.2020.	
	Gjennomsnittlig grunnskolepoeng etter 10. klasse i Heim kommune er 38,8. Dette er over fylkessnitt som er 37,2 poeng.	
	Som følge av manglende statistikkgrunnlag er det vanskelig å peke på momenter på området kvalifisering og integrering som fortjener oppmerksomhet. Vi anbefaler at kommunen gjør seg kjent med nøkkelindikatorerne som er liste opp ovenfor så snart et tallgrunnlag foreligger.	
	På generelt grunnlag kan vi si at tilbud om supplerende norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering være viktig for personer med innvandrerbakgrunn. Det gjelder spesielt i tider med endringer i arbeidsmarkedet. Denne typen tiltak kan forbygge utenforskap og langvarig avhengighet av offentlige ytelser på sikt.	
 Grønn	Formell yrkeskompetanse er et viktig grunnlag for en varig tilknytning til arbeidsmarkedet. Enkelte kan ha behov for supplerende grunnopplæring (grunnskoleopplæring for voksne), som grunnlag for videre kvalifisering, selv mange år etter bosetting.	
Sentrale tema		
1. Sikre tilgang på språkopplæring og andre kvalifiserende tilbud for personer med innvandrerbakgrunn som har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet og/eller som har liten formell utdanning.		

4.9 Barnehage

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Barnehager med høy kvalitet som ivaretar barnas behov for omsorg og lek, og fremmer læring og danning Et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020
Barnehagedekning: Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (%)	95,4	92,9
Pedagognorm: Andel barnehager som oppfyller pedagognormen uten dispensasjon (%)	80	68,8
Antall barn per ansatt	4,3	5,7
Antall dispensasjoner fra utdanningskravet (pedagogisk leder)	1	1 409
Kilder: Barnehagefakta.no, Kommunestatistikken, BASIL, Statistikkbasen Udir		
Statsforvalterens bilde av området		
	Heim kommune har 8 kommunale og 2 private barnehager. Til sammen er det 272 barn, 75 barn fra 0-2 år og 197 barn fra 3-5 år. Det er en andel på 4,1 % menn som arbeider i barnehagene, landsgjennomsnitt er 9,8% andel menn. 44 % av de ansatte er barnehagelærere, nasjonalt snitt er 42 %. 34 % av de ansatte er barne- og ungdomsarbeidere, nasjonalt snitt er 22 %. Kommunen deltar i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagene (REKOM) i nettverket Trøndelag sørvest.	
	Statsforvalteren erfarer at Heim kommune er opptatt av kvalitet i barnehagene og bidrar i utviklingen av barnehagebasert kompetanseutvikling.	
	Det har vært stor bedring i antall barnehager som oppfyller pedagognormen fra 2019 til 2020, og antallet dispensasjoner fra utdanningskravet har også gått ned.	
	Gjennom deltakelse i REKOM har kommunen mulighet for å videreutvikle barnehagebasert kompetanseutvikling.	
 Gul	Heim kommune oppfyller bemanningsnormen. Kommunen har hatt en positiv utvikling i antall barnehager som oppfyller pedagognormen, en barnehage oppfyller pedagognormen med dispensasjon og en barnehage oppfyller ikke pedagognormen. Kommunen opplyser at fra 1. mars 2021 oppfyller alle barnehagene pedagognormen og at dispensasjon er gitt i tilknytning til midlertidige stillinger som følge av permisjoner. Heim kommune er opptatt av kvalitet i barnehagene og har jobbet aktivt med kompetanseutvikling over år.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> Hvordan vil myndigheten legge opp arbeidet med å veilede og påse barnehageeierens arbeid med det psykososiale barnehagemiljøet (nytt kap. VIII i barnehageloven) i årene framover? Hvordan jobber barnehagemyndigheten med å sikre at pedagognormen overholdes? 		

4.10 Grunnskole

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Alle elever har et godt og inkluderende læringsmiljø • Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial • De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse • Alle lykkes i opplæringen og utdanningen 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020
Nasjonale prøver, 8.trinn, mestringsnivå 1+2, regning	38,3	31,2
Nasjonale prøver, 5.trinn, mestringsnivå 1, regning	25,9	23,7
Elevundersøkelsen, Elevdemokrati og medvirkning, 10. trinn	3,8	3,4
Elevundersøkelsen, Faglig utfordring, 7. trinn	4,2	4
Grunnskolepoeng	42	43,2
Statsforvalterens bilde av området		
	Heim kommune har 666 elever fordelt på 5 kommunale skoler. Antall elever varierer fra 16 på Ven skole til 401 elever på Sodin skole. 8,3 % av elevene mottar spesialundervisning. Åtte av ti elever som mottar spesialundervisning er gutter.	
	Resultatet for Elevundersøkelsen for 10. trinn viser at Heim kommune ligger over landsgjennomsnittet for samtlige indikatorer. Det er signifikant og positiv forskjell for indikatorene: læringskultur, faglig utfordring, felles regler, vurdering for læring og støtte fra lærerne. Kommunen oppfyller lærernormen.	
	Heim kommune har svake resultater i grunnskolepoeng, men vi ser en positiv utvikling fra skoleåret 2019/20 til 2020/21. Kommunen har utfordringer med resultater i nasjonale prøver generelt. Det er spesielt regning hvor vi ser at kommuner ligger signifikant lavere enn resten av landet. Andel lærere uten godkjent utdanning ligger på 8,6%, mens resten av landet ligger på 2,85%. Vi er kjent med at kommunen har stabilt antall lærere som deltar i etterutdanning.	
	Heim kommune er en oppfølgingskommune. Grunnlaget for å bli oppfølgingskommune er at kommunen har hatt svake lærings- og læringsmiljøresultater over flere år. Kommunen er nå i gjennomføringsfasen av ordningen, og de har klare satsingsområder for kvalitetsutvikling.	
 Gul	Kommunen har utfordring i resultater av nasjonale prøver. Flere av skolemiljøindikatorne har resultater som er bedre enn resten av landet. Vi ser at kommunen legger til rette for kvalitetsutvikling som kan føre til bedre lærings- og læringsmiljøresultater.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunens utvikling i resultater i nasjonale prøver. 2. Kommunens prioritering av arbeidet med oppfølgingsordningen. 3. Kommunens arbeid med elevenes medvirkning og at elevstemmen høres i skolens arbeid. 		

4.11 Barnevern

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Barn skal ha rett hjelp til rett tid (forsvarlige tjenester) Kommunen må gjøre nødvendige forberedelser i forkant av kommende oppvekstreform/barnevernreform (ikrafttredelse 1.1.2022), innenfor oppvekstfeltet generelt og innenfor barnevern spesielt. Kommunen skal ha en forsvarlig akuttberedskap utenfor barneverntjenestens arbeidstid 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Antall mottatte bekymringsmeldinger	56	86*	IA
Antall avslutta undersøkelser	56	57	IA
Antall barn med hjelpetiltak pr 31.12	39	62	IA
Antall barn under omsorg pr 31.12	5	6	IA
*) skyldes delvis endring i registreringspraksis			
Statsforvalterens bilde av området			
	Tjenesten rapporterer å ha 8 ansatte (kartlegging mars 2020), hvorav 5 har vært ansatt i tjenesten i mer enn 8 år. To av de ansatte har videreutdanning i barnevernledelse. Barneverntjenesten oppgir å ha slitt med sykefravær i 2021.		
	Heim har hatt stabil ledelse over tid. Statsforvalteren mottar få klagesaker vedrørende barneverntjenesten, og i de sakene det er åpnet tilsyn er det ikke vurdert eller funnet grunnlag for lovbrudd. Alle barn med hjelpetiltak har tiltaksplan, og barn i fosterhjem får antall oppfølgingsbesøk og tilsynsbesøk i henhold til lovkravet. Læringsnettverket på i Kystregionen samarbeider godt, og utreder bl. a etablering av felles tiltak og arbeider med felles kompetansetiltak.		
	Barneverntjenesten er relativt liten med få ansatte, og samarbeid på tvers av kommunegrensene vil være viktig for å kunne ha tilgang på bredde i tiltak som kan tilbys barn og familier.		
	I forberedelse av barnevernreformen/oppvekstreformen, er det nødvendig å planlegge hvordan man skal lykkes best mulig med det helhetlige forebyggende arbeidet, samt sikre tilstrekkelig bred tiltaksvifte i barneverntjenesten. Videre må kommunen planlegge for hvordan tjenesten skal møte de foreslåtte kravene til kompetanse, gjeldende fra 2031.		
 Grønn	En stabil tjeneste, med lav turn-over, og ingen tilsyn som har vurdert eller avdekket lovbrudd.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Status i kommunens arbeid i forbindelse med barnevernreformen/oppvekstreformen. Status i barneverntjenesten – kapasitet, utvikling av hjelpetiltak. Kapasitet til å sikre forsvarlige tjenester. 			

4.12 Klima og miljø

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunene har oppgaver og myndighet på hele klima- og miljøområdet, og kommunens oppfølging er avgjørende for å oppnå nasjonale miljømål. • Klimatilpasning og utslippskutt. • Kartlegging av naturmangfold i forb. med arealplanlegging i kommunen. • Avfallshåndtering, avløp og forurenset grunn. • Fremmede arter. • Lokal forvaltning av verneområder. 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020 ¹
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	66,7	47,2
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning, inkl. biologisk behandling (prosent)	23,9	41,5
1) Landet uten Oslo		
Statsforvalterens bilde av området		
	Rik edelløvskog og flomskogsmark og gråor-heggeskog og gammel boreal lauvskog er særlig viktige naturtyper i kommunen. Heim kommune har ambisjon om mer strømlinjeformet plansystem uten sektor- og temaplaner.	
	Kommunen deltar i klimatilpasningsnettverket og har søkt klimasats midler. Kommunen er aktiv i bestilling av midler og gjennomføring av tiltak i egne verneområder, og deltar i møter. Det er god kompetanse i administrasjonen på plan- og arealområdet. Det er positivt at kommunen har ambisjon om forbedring av kunnskapsgrunnlaget på naturmangfold og strandsone.	
	Kommunen har administrator, men ingen lokaliteter med kommunen som myndighet er registrert i Grunnforurensningsdatabasen. Kommunen har ikke samarbeid med Statsforvalteren om bekjemping av fremmede arter utenfor verneområdene. Rene masser: Heim kommune har ikke utført systematisk registrering av massetipper/deponier og har derfor ikke den oversikten. Kommunen har ikke utsortering av matavfall, men det er under innføring. Vannforvaltning: Kommunen har et politisk vedtak fra 2021 som sier at <i>arbeidet med vannmiljø kan ikke prioriteres grunnet den økonomiske situasjonen i kommunen</i> . Det jobbes i liten grad med kunnskapsinnhenting om tilstand i vann og nødvendige tiltak for å bedre denne. Kommunen har ikke kommet i gang med vannområdearbeid til tross for tilskudd fra Statsforvalteren, kommunen ligger derfor år bak resten av Trøndelag i progresjon.	
	Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, kommunen bør se etter områder, også utenom naturreservater, som kan restaureres og tilbakeføres til naturtilstand.	
 Rød	Kommunen vurderes til høy risiko, noe som skyldes bl.a. nedprioritering av arbeid med vannmiljø, manglende gjennomføring av tiltak mot fremmede arter og manglende oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bare 6 % av arealet i <u>Heim kommune</u> er kartlagt for naturtyper, selv det kan være en større andel enn dette som er undersøkt. Naturverdier bør derfor kartlegges i forbindelse med arealsaker i store deler av kommunen. 2. Overvåking av vannforekomster i kommunen med fokus på kommunale ansvarsoppgaver. Viktig også at overvåkingen skal lede mot tiltak der det er nødvendig. 3. Bekjempelse av fremmede arter både i verneområder og utenfor. 		

4.13 Landbruk

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> • Landbruk over hele landet. • Økt verdiskaping. • Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. • Aktiv bruk av skog i klimasammenheng 		
Sentrale nøkkeltall	2020	Landet 2020
Planteindeks	8,6	5,5 ¹
Foretak med melkeproduksjon ²	47	IA
Antall søkere på produksjonstilskudd ²	162	IA
Foretak med sau ²	57	IA
1) Gjennomsnitt for Trøndelag 2) Søknad om produksjonstilskudd 2020. Oppslag i fagsystemet e-Stil-PT.		
Statsforvalterens bilde av området		
	Den nye kommunen har totalt 162 søkere på produksjonstilskudd. 89 % av jordbruksarealet brukes til grovfôr, og kommunen har stor melke- og kjøttproduksjon på både storfe og sau. Jord- og skogbruk er de viktigste næringene i tidligere Halså kommune. Tidligere Hemne kommune har et variert næringsliv i tillegg til landbruk. Heim er stor skogkommune i areal med mange eiere.	
	Kommunen har god kompetanse på planområdet. Landbruksforvaltningen i kommunen involveres i stor grad i plansaker og dispensasjonssaker. Lite om-disponering av jordbruksareal. Kommunen har god kompetanse på skogområdet, og det er forholdsvis nye skogbruksplaner som gir muligheter for større skogbruks-aktivitet. Kommunen har tatt flere initiativ i forhold til klima og skogbruk.	
	Det er ganske mange dispensasjonssaker fra Heim kommune. Det er viktig å få utarbeidet felles overordnede plandokumenter. Videre er det manglende kontroll av nærings- og miljøtilskudd til skogkultur, og kommunen kan bidra til å øke ungsogpleieaktiviteten. En gjennomgang viser at kommunen innenfor enkelte områder, kan ha lagt seg på en forvaltningspraksis som ikke er i tråd med regelverket. Dette gjelder blant annet bestemmelsene om avkortning i flere tilskuddsordninger. Kommunen har få søknader på regionalt miljøprogram (RMP).	
	Kommunen har et potensial i å utnytte flere av ordningene i RMP. Prosjektet fra furu til gran kan være et godt klimatiltak for skogbruket. Det kan forventes effekt av kommunens initiativ gjennom nasjonal tilskuddsordning og gjødslet mye skog.	
 Gul	Kommunen har god faglig kompetanse på landbruksområdet. På enkelte tilskuddsordninger på jordbruksområdet har kommunen lagt seg på en forvaltningspraksis som ikke er i tråd med regelverket. Det er manglende kontroll av nærings- og miljøtilskudd til skogkultur.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan vil kommunen legge opp arbeidet med å utarbeide kommuneplan (både samfunnsdel og arealdel)? 2. Hvordan vil kommunen bidra til mer aktiv bruk av ordningene i regionalt miljøprogram (f.eks. biologisk mangfold)? 3. Hvordan vil kommunen forbedre sin forvaltningspraksis på jordbruksområdet? 4. Hva vil kommunen gjøre for å sikre videreføring av skognettverket Lensa Vest? 5. Hva gjør kommunen for å få størst mulig effekt ut av skogbruksplaner på ungsogpleie? 		

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer